

Nagypénteki istentisztelet 2021. április 2.

I N R I

Fohász: *Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalmak férfia, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődtünk vele. Pedig a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. Mi meg azt gondoltuk, hogy Isten csapása sújtotta és kínozza. Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg. **Ámen** (Ézs 53,3-5)*

Kezdő ének: 335. dicséret – Ó, ártatlanság Báránya...

Fennálló ének: 184. fohász – Krisztus, ártatlan Bárány...

Fő ének: 341. dicséret – Ó, Krisztusfő, te zúzott...

Fohász: *Méltó a megöletett Bárány, hogy övé legyen az erő és a gazdagság, a bölcsesség és a hatalom, a tisztesség, a dicsőség és az áldás! **Ámen** (Jel 5,12)*

Lekció: Jn 19,14-30

[14](#) A páskaünnep előkészületi napja volt, délfelé járt az idő. Pilátus így szólt a zsidókhoz: Íme, a ti királyotok! [15](#) Azok pedig felkiáltottak: Vidd el, vidd el, feszítsd meg! Pilátus ezt mondta nekik: A ti királyotokat feszítsem meg? A főpapok így válaszoltak: Nem királyunk van, hanem császáruk! [16](#) Ekkor kiszolgáltatta őt nekik, hogy megfeszítsék. Átvették tehát Jézust, [17](#) ő pedig maga vitte a keresztet, és kiért az úgynevezett Koponya-helyhez, amelyet héberül Golgotának neveznek. [18](#) Ott megfeszítették őt, és vele másik kettőt, jobbról és balról, középen pedig Jézust. [19](#) Pilátus feliratot is készíttetett, és rátétette a keresztre. Ez volt ráírva: A NAZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. [20](#) A zsidók közül sokan olvasták ezt a feliratot, amely héberül, latinul és görögül volt írva, ugyanis közel volt a városhoz az a hely, ahol megfeszítették Jézust. [21](#) A zsidók főpapjai akkor szóltak Pilátusnak: Ne azt írd: A zsidók királya, hanem ahogyan ő mondta: A zsidók királya vagyok. [22](#) Pilátus így válaszolt: Amit megírtam, megírtam. [23](#) A katonák pedig, amikor megfeszítették Jézust, fogták felsőruháit, elosztották négy részre, mindegyik katonának egy részt. Fogták köntösét is, amely varratlan volt, felülről végig egybeszöve. [24](#) Ezt mondták egymásnak: Ezt ne szakítsuk szét, hanem vessünk rá sorsot, hogy kié legyen! Így teljesedett be az Írás: „Elosztották ruháimat maguk között, és köntösömre sorsot vetettek.” Ezt tették a katonák. [25](#) Jézus keresztjénél ott állt anyja és anyjának nővére, Mária, Klópás felesége, valamint a magdalai Mária. [26](#) Amikor Jézus meglátta, hogy ott áll anyja és az a tanítvány, akit szeretett, így szólt anyjához: Asszony, íme, a te fiad! [27](#) Azután így szólt a tanítványhoz: Íme, a te anyád! És ettől az órától fogva otthonába fogadta őt az a tanítvány. [28](#) Jézus ezek után tudva, hogy már minden elvégeztetett, hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: Szomjazom. [29](#) Volt ott egy ecettel tele edény. Egy szivacsot ecettel megtöltve izsópra tűztek, és odatartották a szájához. [30](#) Miután Jézus elfogadta az ecetet, ezt mondta: Elvégeztetett! És fejét lehajtva, kilehelte lelkét.

Imádkozzunk:

Mennyei Atyánk, köszönjük a mai ünnepet, a nagypénteki emlékezést. Elénk állítod szereteted kétségtelen bizonyítékát, amikor föltekinthetünk az Egyszülöttre, akit átszegeztek. És rádöbbenhetünk, hogy *nem a szegek tartották a kereszten, nem a mások gonoszságát keresem. Bűnöm átka a keresztre szegezett, értem meghalt Golgotán a Szeretet*. Köszönjük, hogy úgy szeretted ezt a világot, s benne a mi elveszett lelkünket, hogy az Úr Jézus Krisztust a keresztre adtad értünk. Nem mutogathatunk senkire, nem vádolhatunk senkit, hiszen *e szenvedésért lelkünkben ég a vád*, hogy helyettem miattam... Köszönjük, hogy az Ő halála által felmentést biztosítottál és kínálsz nekünk minden bűnünk alól.

Megváltó Úr Jézus Krisztus, hadd járjon át minket annak ereje, hogy a Golgotán a mi bűneinkért tettél eleget, teljes váltságot szereztél a harc után. Isten Báránya, ki hordoztad bűneinket, ajándékozz meg minket bűnbánattal, elveszett voltunk felismerésével, hogy felragyogjon előttünk kegyelmed és tudjuk azt hittel megragadni. Kereszted hadd legyen számunkra a reménység horgonya, hiszen megnyitottad általa a mennyet, elvégezted szabadításunkat. Lélekben a Golgotán járva, szívünket, életünket töltsé be az üzenet, amely megíratott számunkra is, hogy megtérésre, üdvösségre jussunk. Így add Lelked által közel engedni szívünkhöz megváltó szeretetedet. *Ámen*

Igehirdetés előtti ének: 342,1-2 – *Jézus, világ Megváltója, üdvösségem megadója...*

Igehirdetés: Jn 19,19

**„Pilátus feliratot is készítettett, és rátétette a keresztre. Ez volt ráírva:
A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA.”**

Ünneplő Gyülekezet, Kedves Testvéreim!

Ki vagyok én, hogy egy király meghaljon értem? Ilyen címmel jelent meg valamikor egy kis traktátus, hogy elmondja Jézus váltságmunkáját, a megváltás titkát. A tartalmára ugyan már nem emlékszem, de ez a megkapó kérdés nagyon megmaradt bennem: *Ki vagyok én, hogy egy király meghaljon értem?* Hiszen elmondja, hogy kicsoda Jézus és mit tett értem. A nagypéntek üzenetét, lényegét nem is lehetne jobban kifejezni.

Most, amikor a Bibliaolvasó Vezérfonal szerint János evangéliumát olvassuk sorban, megfigyelhetjük, hogy az Úr Jézus szenvedéstörténetében éppen az a tény kap hangsúlyt, hogy Ő király. Ez domborodott ki a jeruzsálemi bevonulás és ünneplés során is, ahogyan arra virágvasárnap kitértünk: „Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében, Izráel Királya!” (Jn 12,13). Ezt a kérdést járja körül a maga módján Pilátus is Jézus kihallgatása során: „Te vagy a zsidók királya?” (18,33) „Te mondod” – válaszolja Jézus. – „Akkor mégis király vagy te?” (18,37) – Pilátus kérdezi a zsidókat: „Akarjátok-e hát, hogy szabadon bocsássam

nektek a zsidók királyát?" (18,39) Ők „feszítsd meg”-et kiáltanak. – „Íme, a ti királyotok!” (19,14) – „A ti királyotokat feszítsem meg?” (19,15). A válasz: „Nem királyunk van, hanem császáruk”. Nem királyunk, nekünk nem kell. Bár teljes elutasítás a reakció, Pilátus a szócsata után sem enged, és a keresztre felrakatja a feliratot: A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA.

A mi szempontunkból teljesen lényegtelen, hogy mi is ezzel Pilátus szándéka és milyen a gondolatmenete. Tény, hogy bár Jézus kijelenti magát neki, ő a történetben kívülálló marad. Jézusnak, mint királynak nem rendeli magát alá, sőt, bizonyos gúnyt és megvetést is tartalmaz a zsidókkal szemben ez a felirat. Az viszont lényeges és fontos, hogy a Pilátus szájából elhangzó kérdezősködés alkalmat ad arra, hogy az Úr Jézus a választ – „igen” – megerősítse. Vegyük észre, hogy – habár nem tud róla – Isten kezében Pilátus is eszköz, hogy az ő szája által is igazságokat jelentsen ki számunkra.

Kedves Testvéreim, bizony, Ő, akit a golgotai keresztre feszítettek és ott meghalt, király. „Az én országom nem e világból való: ha ebből a világból való volna, az én szolgálaim harcolnának, hogy ne jussak a zsidók kezére. De az én országom nem innen való” – válaszol Jézus Pilátus kérdésére (18,36). És a zsidók királya a zsidók kezére jutva a kereszten végzi. Ők látják és olvassák a Pilátus által készített feliratot – és nem hatódnak meg, hanem tiltakoznak ellene és elhatárolódnak tőle. Nekik ugyan nem királyuk! Ő ugyan mondhatja, de mi ezt nem fogadjuk el. Már megmondták Pilátusnak: „Nem királyunk van, hanem császáruk!” (19,15) „Ne azt írd: A zsidók királya, hanem ahogyan ő mondta: A zsidók királya vagyok.” (19,21)

Nem királyunk van, hanem császáruk – ez az elutasítás egy nagyon rossz választás, illetve döntés eredménye. Nem kell a király, az Istentől küldött szabadító – vagyis nem kell Isten –, mert nem óhajtják magukat neki alárendelni. Nekik császáruk van. A római császár azonban nem szabadító, hanem leigázó hatalommal uralkodik rajtuk. Egy egészen más utat, alárendeltséget, tulajdonképpen szolgaságot részesítenek előnyben. Nemcsak arról van szó, hogy egyfajta lojalitást tanúsítanak ezzel a felsőbbtség iránt, kegyeit keresve, hanem arról, hogy ezzel elutasítják Isten fenségét és jogát az életükhöz. Mintha azt mondanák: semmi közünk hozzá.

Kedves Testvéreim, ez a jelenet nagyon jól bemutatja azt a valóságot, hogy így szakadtunk el a bűn következtében Istentől. Nem kellett az Ő uralma, az ember más utat választott. A maga úján akart járni, és ott nem királya van, hanem császára. De ez nem az élet útja, hanem a kárhozatban tart. Amikor nem királyunk van, hanem császáruk, akkor kiszolgáltatottak vagyunk, háttal Istennek, elutasítjuk Őt. De azt is meg kell látnunk, hogy ez egy állapot, ahonnan magunktól nem tudunk szabadulni. Elvakultság, iga, idegen uralom alatt, a

császár uralma alatt mi nem tudjuk a királyt választani. De azért jött el Jézus, a király, mert Ő választott minket. Íme: I N R I.

I N R I. A názáreti Jézus, a zsidók királya. Mi is sokszor találkozunk ezzel a felirattal. Vajon, hogyan szólít meg minket? Megszólít egyáltalán? Vagy hidegen hagy, végül is nem vagyunk zsidók? Bárcsak túllépnénk ezen a gondolkodáson, és felismernénk, hogy ott a Golgotán mindez értünk is történt, annak ellenére, hogy nem a választott nép leszármazottai vagyunk. Jézus, a szívek királya értünk is vállalta a gúnyt és a megvetést, szégyent és megaláztatást, a szenvedést és a helyettes áldozatot. „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”. Bizony, a názáreti Jézus, a zsidók királya – az én királyom is. A keresztré a bizonyíték. És akkor adódik a kérdés: Ki vagyok én, hogy egy király meghaljon értem?

Kedves Testvéreim! Nagypénteken nem csupán egy szörnyű kivégzés történt. Az Úr Jézus nem emberi gyengeségből ment a keresztre. Nem koncepció per, nem bírói tévedés vagy igazságtalan eljárás áldozata lett, annak ellenére, hogy mindez kimutathatóan jelen van a történetben. Hanem királyként, akinek országa nem innen való, vagyis a menny királyaként ment önként a halálba. Az Atya engedelmes Fiaként, az Úr szenvedő szolgájaként. Az eseményekben benne van az emberi gonoszság és a bűn mellett az isteni irgalom, a megváltás munkája is. „A mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg”.

Ez ment végbe a kereszten: bűnhődés, megbékéltetés, gyógyulás. Ezért halt meg ott a király, hogy népe számára mindezt megszerezze. Ezt fejezi ki Jézus utolsó szava: „Elvégeztetett”. Győzelmi kiáltás ez! Megtörtént! Kész. Teljes a váltság. Elvégezte, amit az Atya rábízott. Halálával eleget tett minden bűnünkért az Ő igazságának. A büntetést elszenvedte, hogy az igazi bűnös szabad lehessen. Nincs mit hozzátenni, kétségbe vonni, de el lehet fogadni. Azzal az alázattal, csodálkozással és örömmel, hogy „*Ki vagyok én, hogy egy király meghaljon értem?*” Nem érdemlem meg, nincs rá felfogható magyarázat, de Ő megtette. Mert olyan érték vagyok a szemében, mert annyira szeretett. Szívem, áldd ezért a királyt...!

Kedves Testvéreim! Akarjuk-e, engedjük-e, hogy a császár helyébe a király lépjen az életünkbe? Ő méltó, és egyedül Ő méltó arra, hogy Neki adjuk azt a helyet, ami őt illeti. Ő, aki győztes a kárhozattal szemben. Mert nem csak az a bűn, amit elkövettem, vagy ma... elkövetek, hanem az elveszett állapotunk a probléma, hogy a kárhozatban vagyunk, ha semmi bűnt sem követtünk volna el, akkor is... Ez egy állapot, méghozzá halott állapot, ahonnan csak Ő szabadíthatott ki. Halála által életet adott. *Elvégeztetett!* Bárcsak felismernénk ezt az ének szerzőjével:

*Ki vagyok én? Ki vagyok én? Kinek lát engem az Isten?
Sok bűnömért, vétkeimért megítél engem az Isten.
Veszendő, utolsó bűnös vagyok, csontomban kárhozat kínja sajog.
Segítség, segítség elpusztulok!*

*Valaki kér, valaki vár, valaki hívogat engem.
Sok bűnömért, vétkeimért valaki szenvedett értem.
Megtartó Úr Jézus, befogadtál, azért mert szeretted, megváltottál,
Összetört életem parancsra vár.*

Imádkozzunk:

Úr Jézus Krisztus, áldott Királyunk és Megváltónk! Királyunk vagy, mert nem mi választottunk Téged, hanem Te választottál minket. Fel sem foghatjuk, miért? Miért voltál kész vállalni értünk némán kint, szenvedést. Jogos a kérdés: ki vagyok én, hogy egy király meghaljon értem? Bizony, veszendő, utolsó bűnös, akinek Te vagy az egyetlen esélye. Légy áldott, egek királya, hogy magadra vetted szennyes ruhámat, megbékítetted Istent, Atyámat. A Golgotán, a harc után, minden elvégeztetted, lefizetted adósságunkat, eltörölted az adóslevelet, amely minket vádolt – és véred által lehet új szövetségünk az Atyával.

Köszönjük, Úr Jézus, hogy valóban király vagy, s boldogan vallhatjuk, hogy *dicső Király az én Megváltóm*. Nem császárunk van, hanem Királyunk, aki halála által életet szerzett nekünk. Hozzád tartozni boldog jog és Téged szolgálni kiváltság. Mert Te vagy az élet ura. Hiszen a feltámadás reménysége és a húsvét öröme már ezt a mai ünnepet is beragyogja.

Királyi zászlók lobognak, Fénylik titka keresztfának:
Az élet ottan halni tért, Holtával nyervén drága bért.

Légy áldott, oltár s áldozat, Mellyel Krisztusunk áldozott:
Holton az élet elesett, S holtával adott életet.

Élő kútfő, Szentháromság! Téged áldunk, legfőbb Jóság!
Kérünk: a kereszt győzelmét, Közöljed velünk érdemét! (344.dics.)

Kérünk, hogy a golgotai kereszt üzenete jelentsen reménységet és vigasztalást minden összetört életű, megtört lelkű embernek, aki azt kész meghallgatni, befogadni, akármilyen nyomorúságban, bajban, betegségben, gyászban, kilátástalanságban is van az élete. Köszönjük, hogy meghallgatsz minket. *Ámen*

Mi Atyánk...

Áldás: „Az ő sebei által gyógyultatok meg.” *Ámen* (1Pt 2,24)

Záró ének: 345. dicséret – Ím, nagy Isten, most előtted szívem kitárom...

VIRÁGVASÁRNAP

Királyt várnak, és – Király érkezik!
Szamárháton jön, bár úgy lenne jó,
hogya nyomában fényes seregek...

– „Az én országom nem innenvaló”
– gondolja Ő, de nem mondja ki még,
majd később, majd csak Pilátus előtt.
Az úton lombos ágak, köpenyek...

Nagy félreértés kíséri be Őt
Jeruzsálembe... Van-e, ki hiszi,
hogy ez a Jézus az Isten fia,
Ki eltörli a világ bűneit,
s hogy érte – értük – meg kell halnia?!

GYŐZELMI KIÁLTÁS

Győzelmi kiáltás
száll az éj felett:
átzendül a földön:
„ELVÉGEZTETETT!”

KÖSZÖNÖM

Az angyalokat... köszönöm!
A titkokat is köszönöm,
és mindazt, amit át nem látok,
de amin ámulni lehet:
az elhengerített követ
s a könnyet, amely elszivárog,
ha a harmadnapja Halott
érinti, mert – FELTÁMADOTT!

HÚSVÉT VAN

Feltámadott! Feltámadunk
mi is Őérte s Ővele!
Húsvét van, drága vigaszunk,
az örök élet ünnepe.

AZ UTOLSÓ TANÍTVÁNY

A legutolsó tanítvány volt,
s micsoda tanítást kapott:
keresztről nézte végig azt a
mérhetetlen áldozatot!

Saját bűnéért megfeszítve
nézte az érte Szenvedőt...
Majd megszakadt miatta szíve,
ahogy felsírt az Úr előtt:

„Uram, emlékezzél meg rólam!”
– „Velem leszel...” – mondotta Ő,
és az utolsó tanítványból
lett az első megérkező.

NAGYPÉNTEKTŐL HÚSVÉTIG

A Golgotán még ott állt a kereszt,
de már a bíbor vért a por felitta.
Mindenki elment, elszéledt. Ki hitt az
Emberfiának? – Elvégeztetett.

Júdás nyakán is ott volt a kötél,
nem vonzza többé árulásra már a juss.
Kezét tisztára mosta rég Pilátus,
András, Simon is bárkájába tért.

Üres szívükben kétség sem maradt:
nem fognak ők már ember-halakat,
fényét vesztette bennük sok csoda.

De lenn a sziklasírban ezalatt
felépült Jézus teste temploma!
Nem dönti többé senki le soha.

(Füle Lajos versei)